

Augusztus 30. Szent Pammachius hitvalló

350 körül. +Róma, 409/410.

A Furiusok főrangú nemzetségéből származott, konzuli és prokonzuli tisztséget is viselt. Szent Paula leányát, Paulinát vette feleségül, akinek halála után 395-ben rendkívül egyszerű életmódra tért át, és nagy vagyonát jótékony célokra fordította: nagy menedékhelyet emelt Ostiában, a római Mons Caeliuson bazilikát építtetett egy oratórium helyén egy vértanú testvérpár tiszteletére. Egykori iskolatársa és barátja, Szent Jeromos, aki kb. 390-től levelezett vele és több művét neki ajánlotta, a szegények kincstárnokának és a rászorulóknak barátjának nevezte. Feltehetőleg a nyugati gótok római betörésekor halt meg.

Paulina, Pammachius hitvese Szent Paula lánya, Szent Eusztachium nővére volt, az özvegy Szent Marcella pedig Pammachius unokahúga. Ezek az előkelő római nők buzgón követték a Szent Jeromos által hirdetett szerzetesi aszkézis jámborságeszményét. Amikor 395-ben Paulina meghalt, Pammachius leegyszerűsítette életmódját, és többé nem a szenátor pompás bíborruhájában jelent meg, hanem a közönséges ember jelentéktelen tunikájában, nagy vagyonát jótékony célokra fordította. A maga korában az a tény, hogy egy művelt, befolyásos és gazdag arisztokrata nagy vagyonát a szegények gondozására fordította. Aszketikus élete kiváltotta ugyan rangtársai gúnyolódását, egyben azonban az olyan kiemelkedő férfiak csodálatát is, mint Nola Szent Paulinus és Jeromos. Barátja, Paulinus leírja, amint Pammachius, „az Egyház adakozója” nagy néptömeget vendégelt meg saját költségén a Szent Péter templomban, és utal arra, hogy mint táplált Jézus is ezeket.

Pammachius Ostiában egy nagy menedékhelyet emelt, a római Mons Caeliuson pedig egy oratórium helyén bazilikát építtetett, melyet sokáig róla neveztek el, a középkor óta azonban Szent János és Pál bazilikája néven ismert az ott őrzött ereklyék miatt. A bazilikán ez a felirat, titulus állt: *„Ki építette Krisztusért ezt a nagy és tiszteletre méltó épületet? Akarod tudni? Pammachius ő, a hit előmozdítója.”*

Az a tény, hogy egy művelt, hatalmas és gazdag arisztokrata nagy vagyonát a szegénygondozás szolgálatába állította, ő maga pedig - mint valami szerzetes - aszketikus életet élt, elképesztő lehetett az akkori Róma számára. A nemesség nagy része ugyanis kitarthatott még a régi pogány kultusz mellett, a keresztény nép körében és a papság nagy részében pedig erős aszkézisellenesség nyilvánult meg. Ez az ellenkezés Szent Blesillának,

Paula özvegy lányának halálakor, 384-ben érte el tetőpontját, mert úgy hírlett, hogy az özvegy halálra gyötörte magát. Jeromos 66. levelében Pammachiust a legnagyobb dicsérettel magasztalta új életmódjáért: „*Paulina hazatérése és elhunytja után az Egyház a későn született szerzetest, Pammachiust termette nekünk, aki patrícus volt apja és hitvese nemessége révén, gazdag az alamizsnálkodásban és fennkölt az alázatosságban. A mi időnkben már birtokolja Róma azt, amit azelőtt egyáltalán nem is ismert. Régebben alig voltak művelt, befolyásos és előkelő szerzetesek. Barátom, Pammachius azonban képzetesebb, befolyásosabb és előkelőbb mindenki másnál: nagy a nagyok között, első az elsők között, a szerzetesek vezetője.*”

Pammachius állást foglalt az Egyház belső küzdelmeiben is, és eközben folytonosan elkötelezte magát az ortodoxia mellett. Amikor Jovinianus szerzetes 390-ben az erős aszkéziségre támaszkodva Rómában vitatta a szüzesség magasabbrendűségét a házassággal szemben, Pammachius megkérte a Betlehemben tartózkodó Jeromost, hogy készítse el Jovinianus tévtanainak írásos cáfolatát. Jeromos azonban a Jovinianus ellen irányuló írásában olyan lebecsülő megjegyzéseket tett a házasságról, hogy Pammachius nem engedte meg ennek az írásnak az elterjesztését. Numídiái birtokain a donatizmus eretnekségét támogató parasztokat okos intelmeivel sikerült visszavezetnie a katolikus Egyházba. Ez a sikere meghozta számára Szent Ágoston dicséretét. Amikor Origenész (184-254) igazhitűségének vitája 395-ben eljutott Rómába, Pammachius és Oceanus megkérte Jeromost, hogy fordítsa le latinra Origenésznek Peri arkhón című írását, amelyet már Rufinus (345 körül-410) is lefordított ugyan De principiis (Az alapelvekről) címmel, de a dogmatikailag megbotránkoztató helyek kihagyásával. Úgy tűnik, hogy Origenésznek Szent I. Anasztáz pápa (399-401) általi elítélésében Pammachiushoz is része volt.

Pammachiusban az Egyház olyan szent hitvallót tisztel, aki e világ minden szellemi és anyagi értékével a legnemesebb módon gazdálkodott. Műveltségét, amelyért Jeromos tanúsága szerint a legnagyobb buzgósággal fáradozott, a szent tanítás szolgálatába állította, gazdagságát pedig nagylelkűen használta fel a szegénygondozás érdekében. Nem csoda hát, ha a pápa és a nép egyaránt becsülte.

Irodalom:

[Magyar Katolikus Lexikon: Pammachius](#)

[Magyar Kuríc;r: Szent Pammachius hitvalló](#)

[Szentek élete: Szent Pammachius hitvalló](#)

Augusztus 30. Szent Pammachius hitvalló

Írta: Benedek Csaba

2019. augusztus 30. péntek, 09:21 - Módosítás: 2020. április 06. hétfő, 12:33

[Új Ember: A hét szentje Szent Pammachius augusztus 30](#)